

АКТУАЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИННОЇ СИРОВИНИ ПІД ЧАС РОЗРОБКИ БІОЛОГІЧНО АКТИВНИХ ДОБАВОК

Ситник Е. О., Ярних Т. Г.

Науковий керівник: Олійник С. В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

tl@nuph.edu.ua

Вступ. Здоров'я людини безпосередньо пов'язано з їжею, яку вона щодня вживає. Харчування – це фундаментальний біологічний процес, який є основою життєдіяльності всіх живих організмів. Враховуючи це, виникає необхідність створення функціональних харчових продуктів та біологічно активних добавок для заповнення дефіциту макро- та мікроелементів і біологічно активних речовин в організмі.

Мета дослідження. Визначення сучасного стану та перспектив розробки біологічно активних добавок на основі сировини рослинного походження.

Матеріали та методи. У роботі було використано методи: системного аналізу, маркетингового аналізу, узагальнення літературних даних.

Результати дослідження. Важливою причиною сучасних негативних тенденцій в стані здоров'я населення України – є дефіцит у споживанні більшості біологічно активних речовин: рослинних олій, фосфоліпідів (40-70 %), білків (до 30 %), харчових волокон, вітамінів, макро- і мікроелементів (йоду, заліза, фтору, кальцію, фосфору, селену), у тому числі вітамінів антиоксидантного ряду А, С і Е, і їх нераціональне співвідношення.

У всьому світі біологічно активні добавки до їжі вживає більше половини населення. В Японії, де найвища тривалість життя – даний сегмент лікарських засобів застосовують 90 % населення, у США – 80 %, в Європі – близько 50 %.

За результатами аналізу попиту споживачів у 2021 році найбільш затребуваними були наступні групи біологічно активних добавок: засоби, що впливають на органи травлення – 35 % фармацевтичного ринку, що регулюють процеси тканинного обміну – 20 %, що підтримують функцію опорно-рухового апарату – 15 %, нормалізують зір – 10 %, регулятори гормонального обміну – 7 %, джерела мінеральних речовин і антиоксиданти – по 5 %, засоби профілактики захворювань серцево-судинної системи 3 %.

Сучасний фармацевтичний ринок біологічно активних добавок демонструє високі темпи зростання. За останній час обсяг продукції збільшився в 4 рази, а збільшення попиту споживачами на даний вид лікарських засобів складає близько 15 % щорічно. Обіг цього сегменту фармацевтичного ринку збільшується вдвічі інтенсивніше, ніж обіг лікарських препаратів. Таким тенденціям сприяє спрощена система реєстрації та сертифікації біологічно активних добавок в Україні. Тому, часті випадки, коли фармацевтичні компанії, навіть маючи достатні ресурси для виробництва лікарських препаратів, реєструють свої нові розробки за спрощеної схемою – як біологічно активну добавку.

Перспективними завданнями розвитку і збільшення виробництва біологічно активних речовин є:

- використання екологічно чистих продуктів;
- удосконалення технологій виробництва з метою збереження найбільшої кількості біологічно активних речовин;
- підвищення рівня засвоєння;

- зменшення впливу можливих побічних ефектів;
- збільшення терміну зберігання;
- досягнення стійкого оптимального результату за більш короткий термін, шляхом використання мінімальних доз;
- доступність за ціною широкому колу споживачів.

Рослинна сировина є не лише джерелом макро- і мікроелементів, а містить цілий комплекс біологічно активних речовин. Їх співвідношення і дозування обумовлюють м'який, тривалий ефект і відсутність побічних ефектів при тривалому застосуванні.

Основними проблемами використання лікарської рослинної сировини у виробництві біологічно активних добавок є розробка рецептури лікарських засобів з урахуванням взаємодії компонентів, забезпечення належної якості вихідної сировини та стандартизація готової продукції за вмістом діючих речовин.

Висновки. Головна відмінність біологічно активних добавок і лікарських препаратів у принципово іншій меті призначення біодобавок – профілактика і підтримка функціональної активності організму людини.

На сьогодні, основною проблемою біологічно активних добавок на основі сировини рослинного походження є належне забезпечення їх якості. Вирішення цього питання можливе за допомогою посилення контролю на всіх етапах виробництва лікарського засобу і реалізації готової продукції. Крім того, важливим є проведення науково-дослідних робіт і доклінічних та клінічних випробувань біологічно активних добавок, що зробить їх використання безпечним і ефективним.

РОЗРОБКА АЛГОРИТМУ СТВОРЕННЯ ЕКСТЕМПОРАЛЬНОГО ЛІКАРСЬКОГО ЗАСОБУ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ СЕБОРЕЙНОГО ДЕРМАТИТУ ШКІРИ ГОЛОВИ

Черкасова А. О., Димченко А. А.

Науковий керівник: Коноваленко І. С.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ilonakonovalenko1601@gmail.com

Вступ. Себорейний дерматит – це самостійне захворювання, яке деякі дерматологи називають себорейної екземою. Поширеність себорейного дерматиту, за даними різних авторів, становить 1–5 %. На його частку припадає близько 10 % усіх дерматологічних захворювань. Частіше себорейний дерматит виникає у чоловіків. Захворювання спостерігається також у немовлят (себорейна шапка). Він розвивається на першому другому тижні життя і зникає сам по собі до восьмого і дев'ятого місяців. Себорейний дерматит розвивається у 20–25 % хлопчиків у пубертатному періоді та у молодих людей у віці 19–20 років, наступний пік захворюваності припадає на 50 років. Захворювання часто виникає у пацієнтів з ослабленим імунітетом.

Мета дослідження. Провести аналіз лікарських препаратів фармацевтичного ринку України та на основі отриманих знань розробити склад нового лікарського засобу у формі маски–бальзаму для лікування себорейного дерматиту шкіри голови. Розробити схему